

Załącznik do uchwały Nr 16/2015/2016
Rady Pedagogicznej
Zespołu Oświatowego
im. św. Królowej Jadwigi w Bielanach Jarosławach
z dnia 03 marca 2016 r.

Program Profilaktyki Zespołu Oświatowego im. św. Królowej Jadwigi w Bielanach Jarosławach

I. Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
 - Rozporządzenie z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 - Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
 - Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XV/80/2015 z dnia 29.XII.2015 r.
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XV/80/2015 z dnia 29.XII.2015 r.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach.

I. Założenia teoretyczne programu

1. **Profilaktyka** – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowania ryzykowne.
2. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb i emocji.
3. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia, bez uzależnień, agresji i przemocy w szkole.
4. Profilaktyka to zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczniom w szkole.
5. Działania profilaktyczne będą skierowane na edukację włączającą uczniów niepełnosprawnych.

II. Diagnoza

Nauczyciele na bieżąco diagnozują środowisko szkolne. Pozyskują informacje dotyczące zachowań ryzykownych uczniów poprzez:

- badania ankietowe skierowane do uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- analizę protokołów zespołu wychowawczego;
- analizę protokołów rad pedagogicznych,
- obserwacje,
- informacje od pedagoga;
- informacje od nauczycieli dotyczące funkcjonowania uczniów;
- informacje od uczniów i rodziców uzyskiwane przy okazji rozmów indywidualnych,
- informacje od instytucji wspierających rozwój rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin z problemem alkoholowym, rodzin z Niebieską Kartą (GOPS, kurator sądowy, GKRPA, Interdyscyplinarna Komisja ds Przemocy w Rodzinie, asystent rodziny, Policja)

W wyniku przeprowadzonych badań diagnostycznych wyodrębniono następujące problemy w funkcjonowaniu uczniów:

- lekceważenie obowiązków szkolnych (w tym: wagary i spóźnienia)
- agresja fizyczna i słowna, przemoc psychiczna (ośmieszanie, zaczepki, izolowanie itp.)
- wulgaryzacja języka ,
- zagrożenie uzależnieniem od komputera, i paleniem papierosów- pojedyncze przypadki
- braki w kulturze osobistej (arogancie i niestosowne zachowania w stosunku do pracowników szkoły i innych uczniów),
- nie właściwe nawyki żywieniowe

III. CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

Aby nie dochodziło do zakłóceń w rozwoju naszych wychowanków, wyodrębniliśmy czynniki chroniące, które będziemy wzmacniać i czynniki ryzyka, które chcemy minimalizować.

Czynniki te uporządkowaliśmy według następujących kategorii:

związane z sytuacją rodzinną
związane z grupą rówieśniczą
związane z sytuacją szkolną
czynniki osobowościowe

III a). CZYNNIKI RYZYKA:

ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ RODZINNĄ:

niewłaściwe postawy rodzicielskie w tym brak: zainteresowania problemami dziecka, niewydolność wychowawcza, brak współpracy ze szkołą, obwinianie innych uczniów a obrona swojego dziecka, wychowywanie dzieci bez uwzględniania zasad i norm społecznych, trudna sytuacja materialna, środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań, rodzice lub jedno z rodziców za granicą, rozwiedzeni rodzice, sprawy sądowe dotyczące opieki nad dziećmi,

ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ:

presja grupy
kontakt z grupami, w którym obowiązują normy i zasady nieakceptowane społecznie,
podatność na wpływy, naśladownictwo

SZKOLNE:

kłopoty w nauce,
wagary,
brak integracji w zespole klasowym,

OSOBOWOŚCIOWE:

niska samoocena, brak wiary w siebie
brak odporności na stres
problemy emocjonalne
brak umiejętności radzenia sobie z stresem
poczucie osamotnienia, odrzucenia

III b). CZYNNIKI CHRONIĄCE:

ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ RODZINNĄ:

konsekwencja w działaniach wychowawczych
modelowanie własnym zachowaniem rodziców stylu życia wolnego od nałogów
wspierający rodzice, zainteresowani dzieckiem,
rodzina przekazująca właściwe wartości
stawianie wymagań adekwatnych do możliwości dzieci
prawidłowa pozycja dziecka w rodzinie □

ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ:

przynależność do grupy o pozytywnym charakterze
świadomość zagrożeń społecznych
umiejętności odpierania presji i nacisków grupy
bogate doświadczenia społeczne

SZKOLNE:

sprawiedliwe, motywujące ocenianie
życzliwi, wspierający nauczyciele
osobisty przykład nauczycieli i innych pracowników szkoły
ciekawe, urozmaicone lekcje
bogata oferta zajęć pozalekcyjnych

jasno sprecyzowane normy postępowania
sukcesy szkolne
indywidualizacja nauczania
prawidłowe relacje w klasie, tolerancja
poczucie bezpieczeństwa w szkole
stwarzanie okazji do działania w różnych obszarach
odpowiednio dobrane programy profilaktyczne

OSOBOWOŚCIOWE:

poczucie własnej wartości, wiara w swoje możliwości
sprecyzowane cele życiowe i dążenie do nich
asertywna postawa
umiejętność radzenia sobie ze stresem i emocjami
zdolność empatii
zinternalizowane normy zachowań
pasje i zainteresowania
ciekawość poznawcza

IV Cele:

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań , edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców

(opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole

B. CELE SZCZEGÓŁOWE

Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole poprzez:

- a) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,
- b) Zwiększanie roli rodziców w szkole,
- c) Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa: policją, kuratorem sądowym, poradnią psychologiczno- pedagogiczną , .
- d) Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów,

Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym młodzieży w tym przemocy i stosowania wulgaryzmów

- Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- Profilaktykę agresji i przemocy,
- Profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, palenia papierosów, dopalaczy
- Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów

Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdami rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie,

- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów(samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).

Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży, m. in. przez:

- Zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych
- Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi,
- Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole,
- Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów

Mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, m. in. przez:

- Bieżące monitorowanie frekwencji uczniów,
 - Poznanie czynników wpływających na niską frekwencję uczniów,
 - Stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć,
 - Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania nieobecności i zwolnień z zajęć oraz systemem kar i nagród związanych z frekwencją,
 - Uświadomienie uczniom szczególnego wpływu liczby godzin nieusprawiedliwionych na osiągnięte wyniki w nauce oraz na ocenę zachowania,
 - Uświadomienie wpływu nieobecności na możliwość niezyskania promocji do następnej klasy,
 - Szybkie informowanie rodziców o wagarach dziecka – dziennik elektroniczny
 - Opracowanie systemu nagradzania za wysoką frekwencję uczniów
- Wskazują nam, w jaką wiedzę wyposażyć wychowanków, jakich umiejętności życiowych uczyć i jakie postawy preferować, aby zminimalizować zakłócenia w ich rozwoju.

V. Formy i metody pracy:

- praca w parach;
- praca w małych grupach;
- rozmowy indywidualne;
- rozmowy kierowane;
- pogadanki, prelekcje, dyskusje, „burze mózgów”, wykłady, drama
- ćwiczenia integracyjne;
- zajęcia w ramach godzin wychowawczych;
- zajęcia w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów;
- warsztaty;
- badania ankietowe;
- metody pedagogiki zabawy;
- projekcje filmów;
- gazetki ścienne;
- zajęcia pozalekcyjne;
- uroczystości szkolne (Dzień Rodziny, wigilie klasowe itd.);
- apele okolicznościowe i porządkowe.

6. Strategie oddziaływań na uczniów:

Działanie **informacyjno – edukacyjne** skierowane na:

- kształtowanie postaw, wartości i umiejętności prozdrowotnych;
- profilaktyka uzależnień od papierosów, edukacja czytelnicza i informacyjna

Działania **alternatywne** polegające na:

- organizowaniu zajęć: sportowych, artystycznych, pozalekcyjnych, społecznych wdrażających

uczniów do aktywnego i twórczego trybu życia.

Działania interwencyjne:

- praca indywidualna z dzieckiem i rodziną;
- organizowanie zajęć wspierających rozwój;
- wsparcie pedagogiczno – psychologiczne;
- interwencje wychowawcze;
- korzystanie z pomocy specjalistów.

VII. Ewaluacja programu:

- ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów Szkoły.

VIII. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole,
 - wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
 - utrwalenie zachowań asertywnych,
 - empatia,
 - wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
 - dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
 - umiejętność organizowania czasu wolnego,
 - świadome i umiejętne korzystanie z komputera, internetu,
 - prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
 - sukcesy uczniów w Szkole.
 - zdrowi pozbawieni otyłości uczniowie.
1. Podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych.
 2. Umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
 3. Świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego.
 4. Uczniowie rozwijają swoje pasje i zainteresowania, potrafią współpracować w zespole, są wrażliwi na potrzeby innych.
 5. Wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły.
 6. Zapewnienie różnorodnej pomocy potrzebującym
 7. Lepsze relacje między uczniami – nauczycielami – rodzicami
 8. Większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków.
 9. Wykształcenie umiejętności wśród uczniów radzenia sobie z uzależnieniem i skutecznego szukania pomocy.

IX

Profilaktyka Uniwersalna – wspieranie wszystkich uczniów i wychowawców w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowania działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych.

II

Profilaktyka selektywna- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

III

Profilaktyka wskazująca- wspieranie uczniów i wychowanków u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji szkodliwych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

X. Poziom profilaktyki selektywnej i uniwersalnej

	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
1. Strategie informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie z zapisami procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole ● informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień ● informowanie o skutkach przemocy i wagarowania i nieodpowiedniego odżywiania 	<ul style="list-style-type: none"> ● poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiające rozumienie zjawisk dysfunkcyjnych ● promowanie sukcesów uczniów na forum klasy i szkoły ● rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie i szkole ● analiza sytuacji wychowawczej i rodzinnej 	<ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie z zapisami procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole ● zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiające rozumienie zjawisk dysfunkcyjnych ● informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień i nieodpowiedniego odżywiania
II Strategie edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ● prowadzenie zajęć integracyjnych i eliminowanie agresji i przemocy. ● doskonalenie umiejętności asertywności i umiejętności komunikacyjnych ● kształtowanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i odpowiedzialności ● kształtowanie postaw prozdrowotnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ● bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu praw oświatowego ● monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych ● udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych ● kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne ● zainteresowanie pozyskiwaniem funduszy na organizację zajęć pozalekcyjnych, konkursów 	<ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie z programem profilaktycznym, regulaminami i statutem szkoły, ● psychoedukacja i pogłębianie wiedzy z zakresu rozwoju swojego dziecka ● umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły
III. Strategia alternatywna	<ul style="list-style-type: none"> ● atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych, kołach zainteresowań ● udział uczniów w konkursach przedmiotowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ● spotkania wychowawcy lub 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozmowy telefoniczne wychowawców z rodzicami uczniów sprawiających trudności

**Profilaktyka
wskazująca**
IV Strategia
interwencyjna/

ogólnopolskich,
powiatowych,
sportowych i
artystycznych

- organizacja imprez masowych: wycieczki, rajdy, biwaki, festyny szkolne i środowiskowe, wyjazdy do kina, teatru.
- praca w organizacjach działających na terenie szkoły i w środowisku lokalnym: samorząd szkolny, harcerstwo, wolontariat i innych, które działają na rzecz potrzebujących

- rozmowy indywidualne z nauczycielem, pedagogiem, wychowawcą, rodzicem
- w razie potrzeby zawieranie kontraktów z uczniem,
- rozmowy w obecności policjanta i kierowanie sprawy do sądu

nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy niedostosowaniem społecznym lub demoralizacji z pedagogiem szkolnym, dyrektorem lub innymi specjalistami.

- wpieranie uczniów w przygotowaniach uczniów do konkursów, olimpiad, zawodów i działalności na rzecz innych
- pedagogizacja rodziców.

- w sytuacji kryzysu udzielanie nauczycielom, wychowawcom wsparcia ze strony pedagoga lub dyrektora
- omawianie i wyciąganie wniosków i konsekwencji wobec uczniów na zespołach wychowawców

wychowawcze i dydaktyczne

- udział w wywiadówkach lub warsztatach szkoleniowych organizowanych w szkole

- wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu.
- udzielanie wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

XI. Harmonogram działań profilaktycznych

DZIAŁ PROGRAM U	CELE	ZADANIA, SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	MONITOROWANIE I
-----------------------	------	----------------------------------	----------------------	----------------	--------------------

**UŚWIADOMIENIE MŁODZIEŻY O ZAGROŻENIACH WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA,
KSZTAŁTOWANIE ODPOWIEDZIALNOŚCIZAWŁASNE ZDROWIE I ŻYCIE**

<p>1. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania, utrwalenie zachowań asertywnych</p> <p>2. Rozwijanie kompetencji informatycznych. Świadome i umiejętne korzystanie z komputera i internetu,</p> <p>3. Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach stosowania używek, szczególnie palenia papierosów.</p> <p>4. Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera</p> <p>5. Alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego bez uzależnień.</p>	<p>a) Spektakle profilaktyczne, filmy</p> <p>b) plakaty na temat uzależnień, pogadanki, prelekcje filmów, konkursy literackie. Prezentacje multimedialne o tematyce ekologicznej, profilaktyki uzależnień</p> <p>c) pogadanka na temat negatywnych skutków sięgania po używki</p> <p>d) przygotowanie referatów, prezentacji, projektów przez uczniów na temat ekonomicznych i zdrowotnych skutków</p> <p>e) Warsztaty profilaktyczne w ramach realizacji programu: „Wiedza a profilaktyka uzależnień”</p> <p>Organizacja wycieczek, wyjazdów na basen, zajęć sportowych.</p> <p>f) monitorowanie zachowania uczniów w trakcie przerw lekcyjnych</p>	<p>X</p> <p>W ciągu roku</p> <p>IX</p> <p>Cały rok</p>	<p>Nauczyciele poloniści</p> <p>pedagog/n-informatyki</p> <p>Wychowawcy, n-przyrody, biologii</p> <p>pedagog, geografii</p> <p>nauczyciele</p> <p>dyrektor,</p>	<p>Analiza zapisów w dzienniku, sprawozdanie</p> <p>Zapisy w dzienniku</p> <p>Sprawozdania</p> <p>Sprawozdanie</p> <p>n-l analiza dokumentów szkolnych i dz. pedagoga</p> <p>Wpisy w dzienniku</p> <p>dokumentacja dyrektora</p>
--	---	--	---	--

Kształtowanie Postaw i wychowanie do wartości, budowanie właściwych relacji między rówieśnikami

<p>1. Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami</p>	<p>♣ Pogadanki, dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy. Trening pewności siebie na zajęciach z pedagogiem</p>	<p>3 lata</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>Analiza zapisów w dziennikach</p>
<p>2. Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej</p>	<p>♣ Organizowanie pomocy koleżeńskiej – koła samopomocy uczniowskiej w klasach,</p>	<p>w miarę potrzeb</p>	<p>Pedagog wychowawcy</p>	<p>Klasowe plany wychowawcze</p>
	<p>Organizowanie różnorodnych zajęć wyrównawczych</p>	<p>j.w.</p>	<p>nauczyciele</p>	<p>dzienniki zajęć pozalekcyjnych</p>
	<p>Wyjazdy, wycieczki, biwaki, ogniska, imprezy szkolne i pozaszkolne</p>			
	<p>♣ Integrowanie uczniów na zajęciach wychowawczych - przeprowadzenie zajęć dotyczących tolerancji</p>	<p>w ciągu roku</p>	<p>Dyrektor /pedagog</p>	<p>Zapisy w dziennikach</p>
<p>3. Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby- empatia</p>		<p>w miarę potrzeb</p>		<p>sprawozdania</p>
	<p>Włączanie uczniów w akcje: Wielka Orkiestra Świątecznej pomocy, pomoc koleżeńska</p>	<p>w miarę możliwości</p>	<p>pedagog</p>	<p>dziennik pedagoga</p>
	<p>Wspólne odrabianie lekcji w świetlicy, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze</p>	<p>zgodnie z harmonogramem</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>sprawozdania</p>
<p>5. Wzmacnianie poczucia własnej wartości. Nabywanie umiejętności wykorzystywania mocnych i słabych stron,</p>	<p>Udział w konkursach, zawodach sportowych, Udział uczniów w Treningu Pewności Siebie, olimpiadach, występach</p>		<p>rodzice</p>	<p>Analiza kart wycieczek, protokoły imprez</p>
<p>asertywności, komunikacji interpersonalnej.</p>			<p>nauczyciele/dyrektor</p>	<p>dziennik biblioteki</p>
<p>6. Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców</p>	<p>Wyjazdy do kina, teatru, spotkania z ciekawymi ludźmi, wspólne spotkania z rodzicami, udział w apelach z okazji</p>			<p>sprawozdania z uroczystości</p>
	<p>Odzyskania Niepodległości. Uchwalenia Konstytucji, 3 maja,</p>			

ELIMINOWANIE PRZEJAWÓW AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE
Respektowane są normy społeczne

<p>1. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych (w szkole, domu i w drodze do szkoły, stołówka szkolna)</p>	<p>Dyżury nauczycieli podczas przerw również na stołówce szkolnej monitoring miejsc najbardziej zagrożonych przemocą. Konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy agresji w szkole. Organizacja Gminnej debaty o bezpieczeństwie</p>	<p>Cały czas cały czas</p>	<p>Wychowawcy , pedagog nauczyciele dyżurujący</p>	<p>Sprawozdania na koniec roku szkolnego Obserwacja, analiza grafiku dyżurów</p>
<p>2. Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne</p>	<p>♣ Spotkanie z policjantem nt. odpowiedzialności karnej.</p>	<p>w miarę potrzeb</p>	<p>wychowawcy pedagog wychowawcy</p>	<p>Sprawozdania/dziennik lekcyjny Zapisy w dzienniku</p>
<p>3. Przeciwdziałanie i redukcja agresji (fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym</p>	<p>Projekcja filmów video, pogadanki, warsztaty profilaktyczne , pogadanki na lekcjach wychowawczych i rozmów z pedagogiem.</p>	<p>w miarę potrzeb</p>	<p>dyrektor nauczyciele</p>	<p>Protokoły, notatki z rozmów</p>
<p>4. Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów</p>	<p>Spotkania uczniów, n-li i dyrektora, rodzica i pedagoga i wypracowywanie wspólnych rozwiązań np. podpisanie kontraktu lub inne rozwiązanie wypracowane na spotkaniu wychowawców</p>	<p>Cały czas W ciągu roku</p>	<p>wychowawcy pedagog wychowawcy pedagog</p>	<p>Analiza dzienników.</p>
<p>5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami</p>	<p>Rozmowy z pedagogiem, dyrektorem, rodzicami. Wzmocnienie mocnych stron ucznia, zaangażowanie do udziału w konkursach lub zajęciach pozalekcyjnych</p>		<p>wychowawcy/ pedagog</p>	<p>strona internetowa/Gazetka szkolna</p>
<p>7. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów</p>	<p>Monitoring uwag i kar i nagród, telefoniczne kontakty z rodzicami. Wzmacnianie zachowań pozytywnych.</p>			<p>dzienniki lekcyjne</p>
	<p>Umieszczenie na gazecie szkolnej , stronie</p>			

PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I ALTERNATYWNYCH SPOSOBÓW SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

1. Dbanie o higienę ciała i umysłu.	<ul style="list-style-type: none"> ♣ Pogadanki na lekcjach i biologii i przyrody, godz. wychowawczych na temat dbałości o zdrowie i właściwy odpoczynek po lekcjach ♣ cykliczne mycie rąk przez uczniów szkoły podstawowej 	3 lata	wychowawcy	Analiza zapisów w dzienniku
2. Dbłość o higienę ustnej, zapobieganie próchnicy.	Realizacja projektu: „Trzymaj Formę”, realizacja projektów gimnazjalnych, ankiety wśród uczniów, obliczanie BMI	cały czas	pielęgniarka	Analiza zapisów w dzienniku
Profilaktyki chorób nowotworowych i profilaktyka otyłości, AIDS	♣ Wycieczki, biwaki, turnieje, zajęcia sportowe, rajdy piesze i rowerowe, basen, lodowisko	zgodnie z harmonogramem	wychowawcy	Analiza zapisów w dzienniku
3. Wdrażania do aktywnego wypoczynku i rekreacji	Promowanie aktywności sportowej - aktywny udział w zawodach sportowych na różnych szczeblach. Organizacja kół zainteresowań, imprez w czasie pozalekcyjnym.	każdego roku	n-le w-f	Karty wycieczek, analiza zapisów w dziennikach
4. Promowanie zachowań proekologicznych	♣ Pogadanki, projekcje filmów, udział w konkursach, udział w obchodach Dni Ziemi, Sprzątania Świata, realizacja projektów ekologicznych, zajęć terenowych, wyjazdów do NPK	3 lata	wychowawcy	Sprawozdanie z imprez
5. Wdrażanie do działań charytatywnych	♣ Organizacja zbiórki żywności, udział w Orkiestrze Świątecznej Pomocy	styczeń	dyrektor	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
6. Korygowanie wad postawy.	♣ Udział uczniów w zaleceniach.	3 lata	dyrektor	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
		cały rok	pedagog	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
			dyrektor	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
			W miarę potrzeb	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
			Wiosna	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym
			n-l przyrody i biologii	Analiza zapisów w dzienniku
			cały rok	Sprawozdania
			wychowawcy	Analiza frekwencji

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI ORAZ INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ PROFILAKTYKĄ </p>	<p>1. Dostarczenie rodzicom informacji o przyczynach i skutkach uzależnień oraz instytucjach udzielających pomocy</p>	<p><i>Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym i Programem Profilaktyki.</i></p> <p><i>Współpraca z instytucjami:</i></p> <p><i>KPP w Sokołowie Podlaskim, z Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS-em, Biblioteką Gminną</i></p> <p><i>Organizacja Gminnej Debaty o bezpieczeństwie</i></p>	<p>3 lata</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>koniec roku</p>	<p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagog</p> <p>nauczyciel Biblioteki</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagog</p> <p>wychowawca</p> <p>dyrektor</p>	<p>Analiza zapisów w dzienniku</p> <p>Analiza protokołów</p> <p> sprawozdania</p> <p>Analiza dokumentacji szkolnej</p> <p>Analiza Dokumentów szkolnych</p> <p>Sprawozdanie</p>
	<p>2. Współdziałanie rodziców ze szkołą w propagowaniu zdrowego stylu życia bez uzależnień wśród dzieci i młodzież.</p>	<p><i>Organizacja wycieczek, biwaków, Dnia Dziecka, rozmowy z rodzicami w ramach zebrań klasowych, stały kontakt z wychowawcą</i></p>			
	<p>3. Wyposażenie rodziców w wiedzę na temat przyczyn niepowodzeń szkolnych, motywowania do nauki i wspierania szkoły w procesie wychowawczo-edukacyjnym.</p>	<p><i>Pedagogizacja rodziców – spotkania z przedstawicielami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sokołowie Podlaskim</i></p>			

Program opracowali: Danuta Księżopolska